

Search Engine

مرحله اول: پیدا کردن اصطلاحات تخصصی، رایج و یا متعارف و ... درباره موضوع مورد نظر. غالباً در هر رشته ای می توان از واژه نامه های تخصصی، فهرست عناوین تخصصی و یا سرعنوان های موضوعی و ... استفاده کرد.

مرحله دوم: تبدیل اصطلاحات تهیه شده در مرحله اول به عبارات جستجو. در این مرحله با استفاده از عملگرهای جستجو (Operators)، بریده سازی (Truncation)، اصلاح کننده ها (Modifiers) و ... عبارت های جستجو تهیه و برای کاوش در موتورهای جستجو استفاده خواهد شد.

از آنجا که مرحله اول، تا حدی به میزان تجربه و تخصص و احاطه کاربر بر موضوع مرتبط است، در ادامه فقط به تشریح مرحله دوم (استفاده از عملگرها و بریده سازی و اصلاح کننده ها و ...) خواهیم پرداخت.

آشنایی با عملگرها

از عملگرهای جستجو برای ارتباط دادن بین اصطلاحات و کلمات سازنده عبارت جستجو استفاده می شود. این ارتباط می تواند باعث گسترده شدن یا محدود شدن دامنه جستجو شود. (نحوه کار با عملگرهای جستجو با استفاده از جبر بولی میسر می باشد، لذا گاهی به عملگرهای جستجو، عملگرهای بولی نیز گفته می شود).

۱- **عملگر AND**: هر گاه این عملگر بین دو کلمه یا اصطلاح در عبارت جستجو قرار گیرد، موتور جستجو، اطلاعات یا صفحاتی را بازیابی خواهد کرد که هر دو اصطلاح را شامل شود؛ مثلاً اگر عبارت جستجوی **Internet AND Explorer** (بدون توجه به ترتیب قرار گرفته کلمات) باشند. هرچه تعداد کلمات کلیدی که با **AND** به هم مرتبط می شوند، بیشتر باشد، نتایج کمتر، اما دقیق تری به دست خواهد آمد.

۲- **عملگر OR**: این عملگر باعث بازیابی اطلاعات یا صفحاتی می شود که یک یا هر دو کلمه جستجو را شامل شود؛ مثلاً اگر **Internet or Explorer** را به کار ببرید، موتور جستجو، تمام صفحاتی را که حاوی یکی از این کلمات یا هر دوی آنهاست، تحویل می دهد. هر چه کلمات کلیدی بیشتری به وسیله عملگر **OR**، در عبارت جستجو به کار برده شود، نتایج با دقت کمتر ولی حجم بیشتر ارائه خواهد شد.

۳- **عملگر NOT:** هر گاه این عملگر بین دو کلمه واقع شود اطلاعات یا صفحاتی بازیابی می شود که کلمه اول را در خود داشته باشد ولی حاوی کلمه دوم نباشد؛ مثلاً اگر عبارت Internet NOT Explorer را به کار ببرید، موتور جستجو، فقط صفحاتی را خواهد یافت که حاوی کلمه Internet و فاقد کلمه Explorer است. (در برخی از موتورهای جستجو به جای NOT باید عبارت ANDNOT را به کار برد).

۴- **عملگر ADJ:** این عملگر اطلاعات یا صفحاتی را بازیابی می کند که هر دو کلمه را در کنار هم داشته باشد.

۵- **عملگر NEAR:** برای جستجوی اطلاعات یا صفحاتی که در آنها دو کلمه در یک جمله به کار رفته باشند از عملگر NEAR استفاده می شود.

نکته بسیار مهم: همان گونه که پیش تر اشاره شد، استفاده از عملگرهای AND و NOT و ADJ و NEAR باعث محدود شدن دامنه جستجو و بالطبع کم شدن نتایج و در عوض دقت بیشتر جستجو خواهد شد. همچنین استفاده از عملگر OR باعث گسترده شدن دامنه جستجو، زیاد شدن نتایج و دقت پایین خواهد شد.

۶- **استفاده از پرانتز:** در مواردی که از چندین عملگر برای جستجو استفاده شده و تقدم و تأخر عملگرها برای جستجو کننده اهمیت داشته باشد، می توان از پرانتز استفاده کرد. در این حالت جملات جستجویی که در داخل پرانتز قرار دارند، بر عبارات دیگر تقدم خواهند داشت.

(۷) + : یعنی کلمه بعد از آن حتماً باید در صفحات موجود باشد؛ مثلاً **tehran + Iran** تمام صفحاتی را که دارای کلمات **Iran** و **Tehran** (به هر ترتیبی) باشند، بازیابی خواهد کرد.

(۸) - : یعنی کلمه بعد از آن در هیچ یک از صفحات نباید باشد.

(۹) " " : عبارتی که داخل جفت کوتیشن قرار می گیرد، باید دقیقاً با همان شکل و ترتیب در صفحات موجود باشد؛ مثلاً اگر عبارت "Internet Explorer" را جستجو کنید فقط صفحاتی در فهرست نتایج ظاهر خواهند شد که هر دو کلمه **Internet** و **Explorer** با همین ترتیب در آنها وجود داشته باشد.

لازم است بدانید:

برای استفاده از عملگرهای جستجو، حتماً AND . OR . NOT و ... را با حروف بزرگ بنویسید.

اسرار جستجوی موفق در اینترنت

- ۱- اکثر جستجوگرها دو نوع محیط جستجو دارند: ساده و پیشرفته. در محیط جستجوی پیشرفته امکانات بیشتری وجود دارد که می توان با محدودتر کردن دامنه جستجو، ارتباط نتایج با موضوع جستجو را بیشتر کرد.
- ۲- سرعت به هنگام شدن (به روز رسانی) اطلاعات یک Search Engine در کاوش و نتایج آن بسیار موثر است.
- ۳- در عبارت های جستجو از S و es (و این گونه حروف گرامری) استفاده نکنید.
- ۴- در عبارت جستجو، حرف اول اصطلاحات را بزرگ بنویسید؛ مثل Internet یا Explorer
- ۵- برای جستجوی نام یک شخص از «و» استفاده نکنید، زیرا اغلب موتورهای جستجو «و» را نادیده می گیرند؛ مثلاً از عبارت "Ali Hossini" جای "Ali,Hossini" استفاده شود.
- ۶- در بانک های اطلاعاتی که با موتورهای جستجو در آن کاوش می شود غالباً اطلاعات کلی، به صورت زیر دسته بندی می شود:
آدرس سایت، نام سایت، توضیح مختصر درباره محتویات و فعالیت آن سایت و مجموعه ای از اطلاعات کلیدی که مرتبط با محتویات سایت است؛ بنابراین اگر کلیدواژه یا عبارت جستجوی شما، با یکی از این اطلاعات مطابقت داشته باشد آدرس آن صفحات یا سایت به همراه توضیح مختصر در خصوص محتویات و فعالیت آن سایت در موتور جستجو تهیه و به لیست موارد بازیابی شده اضافه می شود. (به این لیست hit list گفته می شود)
- ۷- در روند کاوش در اینترنت، به هدف نخوردن جستجو یا گل نشدن آن به دو صورت است:
الف- هیچ اطلاعات یا صفحه ای پیدا نشود.
ب- بیشتر از ۲۰ تا ۱۰۰ صفحه پیدا شود. (ازدیاد صفحات، باعث سردرگمی کاربر خواهد شد).
در صورتی که بیش از ۲۰ تا ۱۰۰ صفحه یا سایت در hit list ظاهر شد توصیه می شود چند صفحه اول با توجه به توضیحات آن صفحات بازیابی شود. اگر آن چند صفحه با موضوع مورد نظر مرتبط نبودند، جستجو را دوباره با استفاده از عملگرها و اصلاح کننده ها و ... ادامه دهید.
اغلب با استفاده از عملگرها و اصلاح کننده ها (و دیگر تکنیک ها و ابزارها) می توان از کلید واژه نامناسب برای کاوش، یک عبارت جستجوی مناسب تهیه کرد.
- ۸- اگر به املائی کلمات در عبارت جستجو مشکوک هستید، می توانید از بریده سازی (استفاده از *) و یا Wildcard استفاده کنید.
- ۹- بریده سازی (truncation): با استفاده از این روش که معمولاً با درج * در پایان کلمه انجام می شود کلیه مفاهیمی که از لحاظ املائی، ریشه یکسانی دارند، قابل جستجو هستند؛ مثلاً با جستجوی کلمه * comput تمام اطلاعات حاوی computer, computation و ... بازیابی خواهد شد.
- ۱۰- Wild card: این کاراکتر (در اغلب موتورهای جستجو) می تواند جایگزین یک یا چند حرف در کلمه جستجو شده یا جایگزین هیچ حرفی نشود؛ مثلاً جستجوی m?cdonald ، هر دو کلمه Mcdonald و Macdonald را بازیابی خواهد کرد.